

Monumentnummer*: 532339

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **16 september 2016**
Kadaster deel/nr **82772/148**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Utrecht	Utrecht	Utrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Utrecht	H			2102

Omschrijving**

Cluster 33. Loods / Barak (a1).

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

LOODS / BARAK (a1) haaks op de Kapelweg en ten zuidwesten van de kerk, als niet bomvrij (en tijdelijk) onderkomen voor militairen. Op verschillende plaatsen zijn binnen en buiten fortterreinen in de loop der decennia houten, stenen en metalen ('blikken') loodsen tot stand gekomen om te dienen als (provisorische of permanente) berguimte, opslag, onderkomen voor militairen of materieel, hospitaal, brandweer, paardenstal, wachthuis, enz. Een groot deel van deze loodsen is inmiddels vergaan, gesloopt of verplaatst, maar andere bestaan nog in situ. Soms gaat het om bijzonder eenvoudige bouwwerkjes van geringe omvang, maar er zijn ook meer complexe en grotere exemplaren. Van de loodsen die in de 19de eeuw op Fort Blauwkapel zijn gebouwd, bestaan er nog twee, namelijk Houten loods (a3) en Loods / Barak (a1) - bekend als 'loods tot hulpkazernement'. De achtergevel van Loods / Barak (a1) is in 1976 geheel vernieuwd in de vorm van grote garagedeuren.

Omschrijving

LOODS / BARAK (a1) werd gebouwd in 1882-83 en was bestemd als loods tot hulpkazernement. De grote loods, op rechthoekige plattegrond (ca. 47 x 11 m), is uitgevoerd in een chaletachtige stijl met vakwerk, ingevuld met baksteen. Het eenlaagse gebouw heeft een met gesmoorde pannen gedekt, flauw hellend zadeldak. De kopse gevels bezitten een overstek met houten klossen en makelaars.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Links naast en voor de gevel aan de Kapelweg is een eenlaags stookhuis gesitueerd met hoge schoorsteen. Zowel deze voorgevel als de zijgevels worden gekenmerkt door het ritme van gekoppelde vensters en vakwerk. In de voorgevel en in beide zijgevels houten vierruits - respectievelijk zesruits - vensters met bovenlicht. In de voorgevel is het jaartal 1883 aangebracht, met hierboven een venster in de topgevel.

Het interieur bestaat uit een eenvoudige houten spantconstructie met daarin een (vliering) vloer. De spantconstructie is in het ritme van de buitengevel zichtbaar aan de dikkere houten delen. Het gebouw is naar vorm en functie zeldzaam binnen de Nieuw Hollandse Waterlinie.

Waardering

LOODS / BARAK (a1) van Fort Blauwkapel is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde houten bebouwing, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit de periode 1871-1886, namelijk een loods / barak met bestemming hulplegering van militairen, uit 1882/83.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief omdat het een voorbeeld is van een authentiek, op een verdedigingswerk ingericht (tijdelijk) onderkomen voor manschappen en het vertegenwoordigt zeldzaamheidswaarden vanwege zijn vorm (chalettrant met vakwerk) en zijn functie (hulpkazernement).

* Het onderdeel is tamelijk gaaf bewaard omdat hoofdvorm en bouwkundige detaillering, alsmede diverse onderdelen intact zijn gebleven.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument